

Indberetning ved hjælp af edb er en forudsætning for dels, at det bliver muligt for flere afgiftsberettigede at dele afgiften, dels at inddrage oversættelserne i den generelle afgiftsordning. Disse omlægninger forudsætter indberetning på titelniveau, hvad der af ressourcemæssige grunde ikke er muligt med den hidtidige manuelle optællingsmetode.

Fordelen ved edb-indberetning er herudover, at den er lidet ressourcetrækkende. Indberetningen har karakter af et biprodukt i forhold til bibliotekernes normale arbejdsrutiner. Endelig vil der på grund af den direkte overførsel af data være færre fejl, end det skønnes at være tilfældet med en manuel optælling.

I Statens Bibliotekstjeneste vil der blive opbygget en central database, hvor bibliotekernes indberetninger vil blive koblet sammen med de bibliografiske oplysninger i Nationalbibliografien (Dansk Bogfortegnelse, Dansk Musikfortegnelse og Dansk Lydfortegnelse).

Disse oplysninger er nødvendige for at beregne afgiften i henhold til den nye afgiftsordning. Bibliotekernes indberetninger vil bestå af en kopi af deres maskinlæsbare beholdningsregistreringer i form af FAUST-numre (de enkelte titlers registreringsnumre i bibliotekernes centrale database, BASIS, og i Nationalbibliografien) og de dertil hørende eksemplartal. Der vil således være en entydig bro mellem bibliotekernes bestande og den centrale database.

I den centrale base skal der indlægges oplysninger om de enkelte anmeldte forfattere m.v., idet den enkelte berettigede fortsat skal melde sig til bibliotekstjenesten og afgive de til brug for beregning og udbetaling nødvendige oplysninger.

Det har været et gennemgående kritikpunkt mod den hidtidige fordeling af afgiften, at denne er blevet ydet med samme beløb pr. bind, uanset bogens omfang. Efter den gældende ordning medregnes bøger, som er katalogiseret som en selvstændig boglig enhed, uanset bogens sidetal og øvrige fremtrædelsesform. Denne fremgangsmåde har medført, at ganske kortfattede bøger på f.eks. under 16 sider indgår i optællingsgrundlaget med samme vægt som større bøger, som normalt må antages at være resultat af en mere omfattende arbejdsindsats fra forfatterens side.

Kulturministeriet er enig i, at samme beløb pr. bind ikke på langt sigt er et hensigtsmæssigt grundlag at anvende til fordeling af støtte til forfattere. Ministeriet finder derfor, at der over en årrække bør foretages en omlægning af ordningen, således at der for fremtiden vil blive ydet afgift pr. bogside.

Den foreslåede ændring vil medføre en række omfordelinger af afgiften, såvel mellem de berettigede forfattere indbyrdes som i forhold til de nye grupper af berettigede, herunder ikke mindst oversættelserne.

Disse forhold tilsiger, at det nye sidetalsfordelingssystem introduceres gradvist over en periode på 5 år. Der henvises til bemærkningerne til stk. 1-3.

Til stk. 1

Det foreslås i stk 1, at fordelingen af den samlede bevilling til biblioteksafgift i årene 1992-96 finder sted i to puljer. Den ene pulje fordeles i hovedsagen på samme måde som efter den gældende ordning, dvs. efter antallet af udlånsenheder, hvormed den enkelte berettigede er repræsenteret på bibliotekerne.

Den anden pulje fordeles efter sidetal (minuttal) pr. titel og antallet af udlånsenheder pr. titel, hvormed den enkelte berettigede er repræsenteret på bibliotekerne.

Fordelingen af den i stk. 1, 2. punktum, nævnte pulje svarer som nævnt i hovedsagen til den gældende afgiftsordning, dvs. at der i denne pulje – bortset fra billedbøger – kun udløses afgift for bøger og lyd-bøger, der er indført i bibliotekernes kataloger under den berettigedes navn, og som ikke indeholder bidrag af andre berettigede i samme kategori. Dette betyder også, at den gældende bindlimiteringsordning opretholdes uændret i overgangsperioden for så vidt angår den i stk. 1, 2. punktum, nævnte pulje.

Fra og med 1997 fordeles afgiften alene på grundlag af sidetal (minuttal) pr. titel og antallet af udlånsenheder pr. titel.

Ved en udlånsenhed forstås den mindste samlede enhed, der registreres og udlånes særskilt. Udlånsenheden for bøger er et bind, for lyd-bøger en mappe med et eller flere lydbånd. Sammensatte materialer, f.eks. en bog og et bånd, udgør en enhed. Denne definition af, hvad der skal forstås ved en udlånsenhed, svarer til den hidtil gældende praksis.

Kulturministeriet har overvejet at basere opgørelsen ikke på bogsidetal, men på normalsidetetal (antal sider à 2.000 typografiske enheder), som fra flere sider opfattes som en mere retfærdig opgørelsesmetode. Ministeriet kan principielt tilslutte sig denne opfattelse. Det må imidlertid konstateres, at det ikke på nuværende tidspunkt er praktisk muligt at anvende normalsidetetal som fordelingsgrundlag. Skulle det på et senere tidspunkt blive muligt at fordele afgiften efter normalsidetetal forudsættes det, at ministeren vil kunne fastsætte regler herom i medfør af § 4, stk. 5.

De i § 4 nævnte puljer foreslås fordelt til de berettigede ved hjælp af et pointsystem. En sådan beregningsmetode er en forudsætning for en økonomisk styrbar afgiftsordning, idet en beregning baseret på et fast kronebeløb pr. bind ikke er gennemførlig med en fikseret bevilling.

Pointsystemet forudsættes i hovedsagen udformet således: